

Није требало дуго, само пет дана, да се донесе пуна пресуда, односно објаве разлози за пресуду која је изречена 16. јануара.

Председавајући Федералног суда, а и Судског већа у случају Ђоковић, судија Олсоп (Алсоп), тачно је у 4:15 по подне по локалном времену, као што је и најавио, поставио своје образложење на портал Суда.

Сматрам да је Влада у случају Ђоковић веома лукаво увукла Суд у своју политичку игру и да се Суд нашао у – рецимо – необраном грожђу

Искрено, да се овако комплексна пресуда, и од тако великог значаја, донесе са свим разлозима, у року од само неколико дана после рочишта је заиста неуобичајено.

На пресуде се зна чекати месецима, што је познато у свим судским системима у свету. Али, у овом случају се ипак потврдила она народна „што је брзо то је и кусо“.

Пре свега желим да кажем да је познаваоцима аустралијског државног уређења јасно да је такозвано „тројство“ – судство, законодавно тело (парламент) и извршно тело (влада) историјско наслеђе из Велике Британије и такозваног Вестминстер система.

Сматра се да је снага стабилности овог државног система у тој подели власти и својеврсној независности сваке од ове три гране државног апарата.

Зато је и сам судија Олсоп то изнео на почетку свог кратког излагања о одлуци која је следила тог 16. јануара, наиме, да се ове три државне функције држе потпуно одвојено и да не утичу на рад једна другој.

Као да је хтео да се (о)правда и подсети све који слушају (а таквих је било стотине хиљада на свим континентима!) да ниједан министар није изнад ниједног судије, и да је свака судска одлука потпуно самостална и одвојена од владиног утицаја.

Најинтересантнији део пресуде је, за мене, судско „признање“ у параграфу 105 да је овај министар овако закључио, а можда би неки други на његовом месту закључио другачије

У суштини, овај аспект је важно разумети, јер та борба да се по сваку цену покаже да је Суд самосталан и политички независан је у срцу целог овог предмета и изнесених судских разлога.

Ја у ствари сматрам да је Влада у случају Ђоковић веома лукаво увукла Суд у своју политичку игру и да се Суд нашао у – рецимо – необраном грожђу.

Међутим, није могао да одбије да одигра своју улогу, а како ју је одиграо, предмет је овог чланка.

У целој ствари је интересантно то да колико год да је одлука сама по себи била неочекивана, толико је њено образложење – благо речено – очекивано и по стилу и по садржају: стилски сувопарно и стереотипно, неинвентивно, али правнички коректно.

То је, нажалост, често случај са значајним судским одлукама у којима се судије из петних жила труде да ни у длаку не одступе од слова закона, све да би показали како су важни и самостални.

Авај!

У својих 106 параграфа Судско веће се свим силама трудило да покаже да је једна ствар којом су се руководили био Закон о имиграцији (Migration Act).

Наравно, као што је својствено правном систему Аустралије, судски преседани су неизбежан основ за разматрање значења појмова и тога „шта је парламент хтео да каже“, тако да су и њих користили у незавидном броју.

А опет, преседани су бројни, разновразни и компликовани.

Углавном, свако ко хоће да одбрани неки свој став или аргуменат, може да нађе безброј цитата и преседана који ће подржати баш његово виђење ствари.

Лепота слободе правне мисли (читај: узима свако онако како му одговара)! Добро, можда је ово мало преоштар коментар, али чињеница је да су пред судом у овом систему увек две стране које имају супротне интересе, и сви адвокати се позивају на „своје“ преседане.

Судије онда важу. Тачно тако је било и овде.

Вагале су се речи и термини као јавни ред и мир, сигурност, заједница, здравље и здравствени систем, јавни интерес.

Па шта значи будућност и да ли се она може одређивати према понашању у прошлости, могуће и можда, шта значи то да је одлука ирационална и нелогична, и какве особине рационална и логична одлука треба да има.

Мање-више све оно што су преседани већ стотинама пута прежвакавали у различитим, или сличним, контекстима.

Најинтересантнији део пресуде је, за мене, судско „признање“ у параграфу 105 да је овај министар овако закључио, а можда би неки други на његовом месту закључио другачије. Ха-ха.

А шта се десило са правилима фер поступка?

Једно од веома забрињавајућих страна ове целе саге је недостатак фер процеса (натурал јустице принципес) према Новаку током бројних и различитих процедуралних и административних одлука у тих десетак дана.

Суд је могао да каже да би парламент требало да размотри да ли је оваква одредба у данашњем дану и демократском (!) друштву заиста пожељна и одговарајућа.

На моју – и многих других стручњака у области права – велику жалост, Суд је само констатовао да је закон у оваквим случајевима овластио министра да не мора да

примењује правила фер поступка у доношењу своје одлуке.

Зачуђујуће је, и веома жалосно, да Суд није прокоментарисао ову историјски превазиђену и по свему архаичну одредбу миграционог закона.

Суд је могао да каже да би парламент требало да размотри да ли је оваква одредба у данашњем дану и демократском (!) друштву заиста пожељна и одговарајућа.

Могао је! Али није. Срамно. Можда овај пут нису имали времена да се баве таквим ситницама.

Ето, све у свему, образложење је склепано на брзину, и као што рекох, технички и правно је коректно, али испразно.

Суд је имао шансу да прокоментарише – не да утиче, него само да скрене пажњу – на очигледне слабости тренутног законског система, на то да су неке одредбе заостале и да нису у духу модерног друштва и схватања о слободама и правима појединаца (без обзира да ли су држављани или не једне државе), да су неограничена права министра у овој области тужна реликвија из времена насељавања Аустралије (коју су примењивали на јадну сиротињу и ситне лопове који су ту довлачени пре двеста година...). Све је то пропуштено да се каже. Нажалост.

Не само Новакову, него и свих људи које ће се ова одлука у будуће дотаћи.

(Данас)